

กร:จก 8 หน้า

ปลูกคนบน “ดอยตุง”

ช่วงสุดสัปดาห์ที่ผ่านมา คุณหญิงพวงร้อย ดิศกุล ณ อุรุทธา ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองเลขาธิการ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะสื่อมวลชนจากทำเนียบรัฐบาลเข้าเยี่ยมชมโครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เริ่มจากโรงงานเชรามิก ที่เน้นการใช้วัสดุในพื้นที่มาสร้างผลงานทั้งดิน หญาแฝก เปลือกแมคคาเดเมีย และที่ขาดไม่ได้คือคนสร้างสรรค์ผลงาน ก็คือชาวบ้านในพื้นที่นั่นเอง เริ่มต้นจากศูนย์จนพัฒนาทักษะฝีมือเป็นที่ยอมรับ ส่งขายชิ้นงานให้ทาง “อิกเกีย” มา 8-9 คอลเลกชันแล้ว เพื่อไปจำหน่ายในยุโรปทั้งสวีเดน แลนด์ สวีเดน ออสเตรีย ล่าสุดในปีนี้จะเริ่มจำหน่ายที่กรุงโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก

การพัฒนาผลงานทั้งการออกแบบ และคุณภาพเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีความร่วมมือกับสถาบันเชรามิก ของเมืองคาซามะ ประเทศญี่ปุ่น ที่ส่งผู้เชี่ยวชาญมาสอนเรื่องการผลิตและการออกแบบให้กับชาวบ้านที่ค่อยๆ เรียนรู้เทคนิควิธีการ แนวคิด จนสร้างผลงานออกมาเป็นเอกลักษณ์ของตนเองได้

คุณหญิงพวงร้อยบอกว่า ทางอิกเกียจะเข้ามาดูแลเรื่องคุณภาพตั้งแต่ต้นทางการผลิต ดังนั้น ชาวบ้านเองก็จะได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ที่ทางอิกเกียนำมาใช้ เช่น การบีบอัด การบรรจุหีบห่อ และที่สำคัญคือวิธีการลดต้นทุน ซึ่งนั่นเป็นอีกทางหนึ่งที่ช่วย “ปลูกคน” ปลูกความคิดให้ชาวบ้านก้าวทันโลก

นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้ชาวบ้านรวมกลุ่มกันเพื่อผลิตผลงานเชรามิกเอง โดยสามารถมาเช่าเครื่องมืออุปกรณ์ของโรงงานเชรามิกของทางมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงได้ในราคาถูก เป็นแค่ค่าน้ำค่าไฟเท่านั้น

ถัดมาเป็นโรงงานผลิตกระดาษสาจากต้นปอสา ซึ่งเป็นพืชในท้องถิ่นที่ขึ้นบนดอยตุง โดยเริ่มจากตัดกิ่งปอสาบนดอยตุงมาใช้ จนเป็นที่นิยมในตลาด ทำให้วัสดุในพื้นที่ไม่เพียงพอ ภายหลังจึงต้องนำเข้าจาก จ.เลย ประเทศพม่า และลาว เพื่อให้ทันกับกำลังการผลิตในตอนนี

กระดาษสาที่ได้ก็นำมาแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นพัด สมุด กล้อง เป็นต้น มีการออกแบบลวดลายที่ทันสมัย ส่งขายทางอิกเกียอีกเช่นกัน โดยชาวบ้านได้เรียนรู้ว่าการสร้างงานที่มีคุณภาพและมีเอกลักษณ์ จะยังได้ราคาดีและเป็นที่ต้องการของตลาด

รวมแล้วในปี 2559 ที่ผ่านมา โรงงานผ้า โรงงานเชรามิก และโรงงานกระดาษสาของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ส่งผลงานที่เกิดจากทักษะฝีมือของชาวบ้านในพื้นที่ไปขายอิกเกียจำนวน 160,000 ชิ้น คิดเป็นรายได้รวม 26 ล้านบาท และปีนี้มีคำสั่งซื้อเข้ามาแล้วจำนวน 240,000 ชิ้น คิดเป็นเงิน 47 ล้านบาท

จะเห็นได้ว่า ทุกวันนี้กระบวนการพัฒนาที่ดอยตุงยังคงขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง ถ่ายทอดการ “ปลูกคน” จากรุ่นสู่รุ่น มีการแก้ปัญหาในมิติที่หลากหลายและปรับตัวให้เข้ากับโลกที่หมุนเปลี่ยนไปทุกวันนี้ นั่นคือการพัฒนาที่จะสร้างความยั่งยืนเป็นกงล้อที่หมุนสอดคล้องไปพร้อมกับโลก

พระราชดำริของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่ว่า “ช่วยให้เขา ช่วยตัวเขาเอง” ยังคงเป็นธงนำผืนใหญ่ที่โบกสะบัดในใจของนักพัฒนาทุกคนบนดอยตุง.

คนชายขอบ